

Súd: Okresný súd Prievidza
Spisová značka: 7C/87/2014
Identifikačné číslo súdneho spisu: 3814206096
Dátum vydania rozhodnutia: 27. 06. 2014
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Danko Lauková
ECLI: ECLI:SK:OSPD:2014:3814206096.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Prievidza sudcom JUDr. Dankou Laukovou v právnej veci navrhovateľa PROFI CREDIT Slovakia, s.r.o., ul. Pribinova č. 25, Bratislava, IČO: 35 792 752, zast. Advokátskou kanceláriou JUDr. Andrea Cviková, s.r.o., so sídlom ul. Pribinova 25, Bratislava, IČO: 47 233 516 proti odporcovi X. S., nar. XX.X.XXXX, bytom ul. M. Y. č. XXX/XX, V., t. č. ul. X. č. XXX/XX, V., o zaplatenie 1.520,51 eur s príslušenstvom, takto

rozhodol:

Návrh z a m i e t a .

Odporcovi náhradu trov konania n e p r i z n á v a .

o d ô v o d n e n i e :

Navrhovateľ návrhom zo dňa 1.4.2014, podaným prostredníctvom právneho zástupcu domáhal sa proti odporcovi zaplatenia 1.520,51 eur s príslušenstvom.

Návrh odôvodnil tým, že dňa 27.3.2009 uzavrel s odporcom Zmluvu o revolvingovom úvere č. XXXXXXXXXXXX, na základe ktorej mu poskytol úver vo výške 1.062,21 eur. Odporca sa zaviazal poskytnutý úver spolu s úrokom splatiť v 30 mesačných splátkach vo výške 64,93 eur, v termínoch dohodnutých v zmluve. Do omeškania sa dostal s úhradou splátok úveru už pri splátke č. 1. Vzhľadom k tomu, že bol v omeškaní s úhradou splátky č. 4 o viac ako tri mesiace, uplatnil si proti nemu právo veriteľa podľa § 565 Občianskeho zákonníka, t. j. okamžitú splatnosť úveru. Do okamžitej splatnosti úveru zaplatil len sumu 232,46 eur. Po uplatnení práva veriteľa podľa § 565 Občianskeho zákonníka mal uhradiť sumu zodpovedajúcu neuhradeným splátkam vo výške 1.715,44 eur, pričom uhradil len sumu 194,93 eur. Dlžný zostatok predstavuje 1.520,51 eur.

Navrhovateľ neprítomnosť na pojednávaní ospravedlnil písomne s tým, že súhlasí, aby súd vec prejednal v jeho neprítomnosti.

Odporca sa na určený termín pojednávania nedostavil. Doručenie mal riadne vykázané. Neprítomnosť do začatia pojednávania neospravedlnil. Súd mal k dispozícii dostatok dôkazov, aby vec prejednal a rozhodol v poukazom na ustanovenie § 101 ods. 2 O.s.p. v jeho neprítomnosti. Neprítomnosť ospravedlnil dodatočne s tým, že dňa 27.6.2014 absolvoval lekárske vyšetrenie, a že vzniesol námietku premlčania uplatneného nároku.

Súd vo veci vykonal dokazovanie oboznámením sa so Žiadosťou o poskytnutie revolvingového úveru / Zmluvou o revolvingovom úvere, so Zmluvnými dojednaniami Zmluvy o revolvingovom úvere spoločnosti PROFÍ CREDIT Slovakia, s.r.o., s oznámením veriteľa o schválení úveru, s kartou klienta, s doručenkou o zosplatnení, s oznámením o zosplatnení.

Z vykonaného dokazovania súd zistil nasledujúci skutkový stav:

Zo žiadosti o poskytnutie revolvingového úveru / Zmluvy o revolvingovom úvere zo dňa 27.3.2009 vyplýva, že odporca ako dlžník žiada navrhovateľa o poskytnutie úveru za nasledujúcich podmienok: poskytnutá čiastka úveru (úverový limit) 1.659,70 eur, počet splátok 30, splatnosť 20. deň v mesiaci, mesačná splátka (vrátane úrokov) 64,93 eur, zmluvná odmena (celkové náklady spotrebiteľa spojené so spotrebiteľským úverom) 1.382,53 eur, predpokladaná RPMN za úver 68,81%, ročná úroková sadzba 68,81%, priemerná RPMN 34,49%. V žiadosti je ďalej uvedené, že poskytnutá čiastka revolvingu je 821,42 eur, a zmluvná odmena za poskytnutie revolvingu 1.003,92 eur, predpokladaná RPMN po poskytnutí revolvingu 58,69%, ročná úroková sadzba po poskytnutí revolvingu 67,53%. V žiadosti sa nachádzajú aj údaje o schválenom revolvingovom úvere, a to poskytnutá čiastka úveru (úverový limit) 1.062,21 eur, splatnosť v 20. deň v mesiaci po dobu 30 mesiacov, mesačná splátka 64,93 eur, zmluvná odmena (celkové náklady spotrebiteľa spojené so spotrebiteľským úverom) 885,61 eur, RPMN za úver 63,58%, ročná úroková sadzba úveru 68,88%, priemerná RPMN za úver 34,49%, poskytnutá čiastka revolvingu 525,92 eur, zmluvná odmena za poskytnutie revolvingu 642,77 eur, predpokladaná RPMN úveru po poskytnutí revolvingu 55,41%, ročná úroková sadzba revolvingu 67,56%. Žiadosť o poskytnutie revolvingového úveru / Zmluva o revolvingovom úvere je odporcom podpísaná dňa 20.3.2009 a navrhovateľom dňa 27.3.2009, v ktorý deň aj spracoval oznámenie veriteľa o schválení úveru dlžníkovi - Zmluva o revolvingovom úvere č. 8400018534. V oznámení sú údaje o veriteľovi, dlžníkovi, číslo zmluvy, schválená výška úveru 1.062,21 eur, splatnosť úveru 30 mesiacov, výška mesačnej splátky úveru 64,93 eur, dátum splatnosti prvej splátky úveru 20.5.2009, dátum splatnosti poslednej splátky úveru 20.10.2011, periodicita splácania mesačná, celková výška úveru 1.062,21 eur, RPMN úveru 63,58%, priemerná hodnota RPMN platná ku dňu podpísania zmluvy 34,49%, schválená výška revolvingu 583,28 eur, zvýšenie celkovej výšky úveru po vykonaní revolvingu 583,28 eur, výška mesačnej splátky úveru po vykonaní revolvingu 64,93 eur, RPMN po vykonaní revolvingu 55,41% (predpokladaná výška), úverový limit 1.062,21 eur, zmluvná odmena za poskytnutie úveru 990,77 eur, odplata za poskytnutie služby v zmysle čl. 9, ods. 9.1, písm. a/ Dohody o poskytnutí služby 105,16 eur, ročná úroková sadzba úveru 68,87%, zmluvná odmena za poskytnutie každého revolvingu 642,77 eur, ročná úroková sadzba revolvingu 67,55%, dátum nadobudnutia platnosti zmluvy 27.3.2009, dátum nadobudnutia účinnosti zmluvy 27.3.2009.

Z karty klienta na meno Ján Krausko vyplýva, že v období do 2.11.2009 odporca navrhovateľovi poukázal dňa 20.5.2009 64,93 eur, dňa 20.6.2009 13,63 eur, dňa 20.6.2009 51,30 eur, dňa 20.7.2009 51,30 eur, dňa 20.7.2009 13,63 eur, dňa 20.8.2009 37,67 eur, dňa 20.8.2009 27,26 eur, dňa 20.9.2009 37,67 eur, dňa 20.9.2009 10,- eur, dňa 20.9.2009 10,- eur, dňa 20.9.2009 7,26 eur, dňa 20.10.2009 2,74 eur, dňa 20.10.2009 10,- eur, dňa 20.10.2009 10,- eur, dňa 20.10.2009 10,- eur, dňa 20.10.2009 10,- eur, dňa 20.10.2009 10,- eur, dňa 20.10.2009 12,19 eur.

Podľa čl. 13, bod 13.1, písm. a/ Zmluvných dojednaní Zmluvy o revolvingovom úvere spoločnosti PROFÍ CREDIT Slovakia, s.r.o., v prípade omeškania dlžníka s úhradou splátky úveru podľa tejto Zmluvy o Revolvingovom úvere o viac ako tri mesiace po termíne splatnosti, všetky záväzky dlžníka, ktoré sa podľa zmluvy mali stať splatnými v budúcnosti sa stávajú okamžite splatnými, pokiaľ sa zmluvné strany nedohodnú inak.

Dňa 2.11.2009 navrhovateľ písomnou formou odporcovi oznámil, že k uvedenému dátumu je v omeškaní s úhradou splátok č. 4, 5, 6 a po uplynutí 15 dní od doručenia tohto oznámenia sa stanú splatnými všetky záväzky zo zmluvy, ktoré sa majú stať splatnými až v budúcnosti. Oznámenie o zosplatnení úveru bolo odporcovi doručené dňa 9.11.2009.

Podľa § 1 ods. 1 zák. č. 258/2001 Z. z. v znení platnom ku dňu 27.3.2009, tento zákon upravuje niektoré podmienky poskytovania spotrebiteľského úveru, náležitosti zmluvy o spotrebiteľskom úvere, spôsob výpočtu celkových nákladov spotrebiteľa spojených s poskytovaním spotrebiteľského úveru a ďalšie opatrenia na ochranu spotrebiteľa.

Podľa § 2 písm. b/ cit. zák. na účely tohto zákona sa rozumie zmluvou o spotrebiteľskom úvere zmluva, ktorou sa veriteľ zaväzuje poskytnúť spotrebiteľovi spotrebiteľský úver a spotrebiteľ sa zaväzuje poskytnuté peňažné prostriedky vrátiť a uhradiť celkové náklady spojené so spotrebiteľským úverom.

Podľa § 4 ods. 1 cit. zák. zmluva o spotrebiteľskom úvere musí mať písomnú formu, inak je neplatná, pričom spotrebiteľ dostane jedno vyhotovenie zmluvy o spotrebiteľskom úvere.

Podľa § 4 ods. 2 cit. zák. zmluva o spotrebiteľskom úvere okrem všeobecných náležitostí, musí obsahovať náležitosti uvedené pod písm. a/ až s/.

Podľa § 54 ods. 1 Občianskeho zákonníka v znení platnom ku dňu 27.3.2009, zmluvné podmienky upravené spotrebiteľskou zmluvou sa nemôžu odchyliť od tohto zákona v neprospech spotrebiteľa.

Podľa § 54 ods. 2 Občianskeho zákonníka v znení platnom ku dňu 27.3.2009, spotrebiteľ sa najmä nemôže vopred vzdať svojich práv, ktoré mu tento zákon priznáva, alebo si inak zhoršiť svoje zmluvné postavenie.

Podľa § 100 ods. 1 Občianskeho zákonníka právo sa premlčí, ak sa nevykonalo v dobe v tomto zákone ustanovenej (§ 101 až § 110). Na premlčanie súd prihladne len na námietku dlžníka. Ak sa dlžník premlčania dovoľá, nemožno premlčané právo veriteľovi priznať.

Podľa § 101 Občianskeho zákonníka, pokiaľ nie je v ďalších ustanoveniach uvedené inak, premlčacia doba je trojročná a plynie odo dňa, keď sa právo mohlo vykonať po prvý raz.

Podľa § 5b zák. č. 250/2007 Z. z. v znení platnom od 1.5.2014 orgán rozhodujúci o nárokoch zo spotrebiteľskej zmluvy prihliada aj bez návrhu na nemožnosť uplatnenia práva, na oslabenie nároku predávajúceho voči spotrebiteľovi, vrátane jeho premlčania alebo na inú zákonnú prekážku alebo zákonný dôvod, ktoré bránia uplatniť alebo priznať plnenie predávajúceho voči spotrebiteľovi, aj keď by inak bolo potrebné, aby sa spotrebiteľ týchto skutočností dovoľával.

Hodnotením skutkového stavu veci dospel súd k právnomu záveru, že návrh nie je podaný dôvodne, preto ho zamietol.

Právny vzťah medzi účastníkmi konania založený zmluvou označenou ako Žiadosť o poskytnutie revolvingového úveru / Zmluva o revolvingovom úvere č. XXXXXXXXXX je potrebné posudzovať podľa ustanovení o spotrebiteľskom práve. Neoddeliteľnou súčasťou zmluvy sú Zmluvné dojednania zmluvy o revolvingovom úvere spoločnosti PROFI CREDIT Slovakia, s.r.o.. Podľa bodu 2.1 týchto dojednaní Zmluva o revolvingovom úvere sa uzatvára na predtlačenom formulári veriteľa, pričom vyplnená žiadosť o poskytnutie revolvingového úveru podpísaná dlžníkom je návrhom na uzatvorenie Zmluvy a uzatvorená je a nadobúda platnosť podpisom dlžníka a veriteľa. K platnému uzavretiu Zmluvy o revolvingovom úvere č. XXXXXXXXXX došlo dňa 27.3.2009. Táto zmluva je spotrebiteľskou zmluvou, z jej obsahu nevyplýva, že by odporca pri jej uzatváraní konal v rámci predmetu obchodnej alebo inej podnikateľskej činnosti, resp., že by mu úver bol poskytnutý na výkon zamestnania, povolania, a preto sa považuje za spotrebiteľa. Na druhej strane je nepochybné, že veriteľ - navrhovateľ uzatváral predmetnú zmluvu v rámci predmetu svojej podnikateľskej činnosti, čo je zrejmé aj z výpisu z obchodného registra, kde týmto predmetom (okrem iných) je poskytovanie pôžičiek a úverov nebankovým spôsobom z

vlastných zdrojov. Právny vzťah, ktorý vznikol medzi účastníkmi konania z uzavretej zmluvy, je vzťahom podľa zák. č. 258/2001 Z. z.. Predmetom zmluvy je dočasné poskytnutie peňažných prostriedkov navrhovateľom odporcovi vo výške 1.062,21 eur a záväzok odporcu vrátiť peňažné prostriedky a uhradiť celkové náklady spojené so spotrebiteľským úverom. Podľa čl. 4, ods. 4.1 Zmluvných dojednaní revolving je automatické poskytnutie ďalšieho úveru (peňažných prostriedkov) dlžníkovi vo výške uvedenej v bode 6 Žiadosti o poskytnutie revolvingového úveru / Zmluvy o revolvingovom úvere a oznámení dlžníkovi. V oznámení je okrem iného uvedená schválená výška úveru 1.062,21 eur, schválená výška revolvingu 583,28 eur, úverový limit 1.062,21 eur. Účastníci konania ako zmluvné strany sa dohodli na 30 mesačných splátkach vo výške 64,93 eur.

Ako to už bolo uvedené v odôvodnení rozhodnutia, dňa 2.11.2009 navrhovateľ písomnou formou odporcovi oznámil, že k uvedenému dátumu je v omeškaní s úhradou splátok č. 4, 5, 6 a po uplynutí 15 dní od doručenia tohto oznámenia sa stanú splatnými všetky záväzky zo zmluvy, ktoré sa majú stať splatnými až v budúcnosti. Oznámenie o zosplatnení úveru bolo odporcovi doručené dňa 9.11.2009.

Pod zosplatnením sa rozumie určenie splatnosti celého dlhu v prípadoch, kedy bolo vrátenie dlhu dohodnuté vo forme splátok. Okamih zosplatnenia úveru pritom nemá za následok zánik nároku veriteľa na poskytnuté peňažné prostriedky, ani na úroky.

Súd nepopiera, že úver je absolútnym obchodom, a že na úver dopadá tretia časť Obchodného zákonníka, bez ohľadu na povahu účastníkov úverovej zmluvy. Predmetná vec je však, ako to už bolo uvedené, o spotrebiteľskej zmluve, ktorá je regulovaná osobitnou právnou úpravou (ustanoveniami Zákona o ochrane spotrebiteľa a Občianskeho zákonníka). Ide o vzťah medzi dodávateľom a spotrebiteľom, ktorý prijíma úver na spotrebu. Úverovanie spotrebiteľov patrí medzi najfrekvencovanejšie občianskoprávne vzťahy. Je v súlade s princípmi ochrany spotrebiteľa, že v prípade duplicitnej právnej úpravy rovnakých inštitútov súkromného práva, je dôvodné aplikovať právnú úpravu o občianskych právach a nie podnikateľské právo (porovnaj rozsudok Najvyššieho súdu SR č. 5MCdo 20/2009). S účinnosťou zák. č. 150/2004 Z. z. došlo k zásadnej zmene spotrebiteľského práva. Nevýhodnejšie zmluvné klauzuly sa dostali do rozporu s novým ustanovením § 54 ods. 1 Občianskeho zákonníka „spotrebiteľovi sa ani inak nesmie zhoršiť jeho postavenie“. Použitie nevýhodnejšieho podnikateľského práva a nie občianskeho práva na spotrebiteľský právny vzťah, vrátane premlčania, predstavuje takéto zhoršenie postavenia spotrebiteľa. Dualistický systém záväzkového práva na Slovensku je určitá anomália medzi právnymi poriadkami. Aplikácia prax síce ukazuje, že aj takýto stav môže dlhodobo fungovať, avšak niet žiadneho dôvodu na skonštatovanie, že na plynutie času a jeho dôsledky, vrátane premlčania v spotrebiteľskej zmluve má dopadať právnou úpravou regulujúca vzťahy v zásade medzi podnikateľmi, ak Občiansky zákonník ako kódex občianskeho súkromného práva takúto úpravu má a je pre spotrebiteľa výhodnejšia (porovnaj rozsudok Najvyššieho súdu SR číslo 5MCdo 20/2009, rozsudok Krajského súdu Prešov č. 6Co 26/2012, rozhodnutie Ústavného súdu SR č. I. ÚS 402/2013-10 z 19.6.2013, rozsudok Krajského súdu Trenčín číslo 6Co 233/2014).

Aplikovanie ustanovení Obchodného zákonníka o premlčaní na predmetnú vec, považoval súd pre odporcu ako spotrebiteľa za nevýhodne a zhoršujúce jeho postavenie. S Obchodným zákonníkom je totiž spojená aj dlhšia štvorročná premlčacia lehota (ktorá má práve pre stranu v postavení dlžníka v danej veci a aj spotrebiteľa rozhodujúci význam, keďže jemu vzniká dlh - povinnosť vrátiť majetkové plnenie, ktoré je predmetom premlčania), v porovnaní s kratšou premlčacou dobou v Občianskom zákonníku. Keďže predmetná zmluva je občianskoprávnou zmluvou, práva a povinnosti z nej vyplývajúce je potrebné posudzovať podľa pre spotrebiteľa výhodnejšieho Občianskeho zákonníka.

Súd dospel k záveru, že navrhovateľ si uplatnil premlčané právo. V zmysle zásady hospodárnosti občianskeho súdneho konania, už potom nepristúpil ku súdnej kontrole zmluvných podmienok.

V ustanovení § 5b zákona o ochrane spotrebiteľa, s účinnosťou od 1.5.2014 (novela zák. č. 102/2014 Z. z.) bola prelomená zásada, že na premlčanie súd prihliada len na námietku dlžníka. Súd na premlčanie prihliada už ex offio, norma má aj procesnú povahu.

Občiansky zákonník stojí na princípe premlčania so všeobecnou trojročnou premlčacou dobou (§ 101). Uvedená doba sa použije všade tam, kde pre jednotlivé práva nie je Občianskym zákonníkom ustanovená osobitná premlčacia doba. Všeobecná premlčacia doba plynie odo dňa, keď sa právo mohlo vykonať po prvý raz. Právo môže byť vykonané po prvý raz, keď vznikne možnosť podať na jeho základe žalobu. To je objektívne vymedzený začiatok.

Ako to už bolo uvedené v odôvodnení rozhodnutia, navrhovateľ úver zosplatnil ku 15 dňu od doručenia oznámenia o zosplatnení zo dňa 2.11.2009. Oznámenie bolo odporcovi doručené dňa 9.11.2009. Dňa 25.11.2009 mohol po prvý raz právo vykonať, vtedy vznikla možnosť na jeho základe podať žalobný návrh. Navrhovateľ návrh podal až dňa 1.4.2014, t. j. po uplynutí trojročnej premlčacej doby. Na uvedenú skutočnosť musel súd prihliadnuť v zmysle ustanovenia § 5b zákona o ochrane spotrebiteľa.

O trovách konania súd rozhodol podľa § 142 ods. 1 O.s.p..

Odporcovi trovy v konaní nevznikli, preto mu súd ich náhradu nepriznal.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie v lehote 15 dní odo dňa jeho doručenia, prostredníctvom Okresného súdu Prievidza na Krajský súd Trenčín, písomne v troch vyhotoveniach.

V odvolaní sa má popri všeobecných náležitostiach (§ 42 ods. 3) uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, v čom sa toto rozhodnutie alebo postup súdu považuje za nesprávny a čoho sa odvolateľ domáha (§ 205 ods. 1 O.s.p.).